

การลดโทษ

การลดโทษที่จะกล่าวในบทที่ 2 นี้ ขอให้ผู้ศึกษาเข้าใจว่า การลดโทษตามเกณฑ์ต่าง ๆ นี้ใช้ได้กับกรณีการลดโทษจากโทษที่จะลงหรือจากระวางโทษได้ทั้งสิ้น แล้วแต่กรณีตามบทบัญญัติในส่วนโทษนั้น จะบัญญัติให้ลดจากระวางโทษหรือลดจากโทษที่จะลง

1. การลดโทษประหารชีวิต

มาตรา 52 บัญญัติว่า ในการลดโทษประหารชีวิต ไม่ว่าจะ เป็นการลดมาตราส่วนโทษหรือลดโทษที่จะลง ให้ลดดังต่อไปนี้

(1) ถ้าจะลดหนึ่งในสามให้ลดเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิต

(2) ถ้าจะลดกึ่งหนึ่ง ให้ลดเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือโทษจำคุก ตั้งแต่ยี่สิบห้าปีถึงห้าสิบปี

ตามเกณฑ์มาตรา 52 ดังกล่าวนี เป็นข้อที่ได้สังเกตเห็นว่า กฎหมายบัญญัติการลดโทษประหารชีวิตไว้เฉพาะการลดโทษหนึ่งในสาม และการลดโทษลงกึ่งหนึ่งเท่านั้น มิได้มีเกณฑ์ในกรณีจะต้องลดโทษ

ประหารชีวิตลงสองในสามไว้เลย

กรณีลงโทษโดยลดโทษประหารชีวิตลงสองในสาม กล่าวคือ ลงโทษได้หนึ่งในสามนั้น เห็นได้จากการกระทำความผิดตามมาตรา 84 ประกอบกับมาตรา 289 เป็นต้น ซึ่งกรณีเช่นนี้ ศาลฎีกาได้เคย วางหลักโดยให้คำนวณจากมาตรา 52(1)⁵⁶ คือให้ลดโทษประหารชีวิตลงเสียหนึ่งในสาม คงเหลือโทษเพียงสองในสาม ซึ่งตาม 52 (1) เป็นจำคุกขั้นต่ำ 16 ปี เมื่อลงโทษหนึ่งในสามจึงเอาสองหาร 16 จึงเหลือลงโทษจำคุกได้ 8 ปี ทั้งนี้เป็นเกณฑ์ตามคำพิพากษาฎีกา ที่ 91/2510

ปัญหาจึงมีต่อไปว่า ตามฎีกาดังอ้างนั้น เป็นหลักหรือตัวอย่าง ในการใช้กฎหมายมาตรา 52 ในกรณีลงโทษหนึ่งในสาม คือลดโทษประหารชีวิตลงสองในสาม และเป็นกรณีซึ่งใช้กฎหมายเก่าและมีตัวเลขไว้ให้คำนวณได้ แต่เมื่อมาดัดตัวชกมาตรา 52 ซึ่งใช้อยู่ใน

56 ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 52 ก่อนเปลี่ยนมาตรานี้บัญญัติว่า "ในการลดโทษประหารชีวิตไม่ว่าจะเป็นการลดมาตราส่วนโทษหรือลดโทษที่จะลง ให้ลดดังต่อไปนี้

(1) ถ้าจะลดหนึ่งในสาม ให้ลดเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือโทษจำคุกตั้งแต่ 16 ปีถึง 20 ปี

(2) ถ้าจะลดกึ่งหนึ่ง ให้ลดเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือโทษจำคุกตั้งแต่ 12 ปีถึง 20 ปี"

ปัจจุบันนี้แล้ว จะเห็นว่ามาตรา 52(1) มิได้มีตัวเลขกำหนดปริมาณไว้ให้
 เพียงแต่กำหนดไว้ว่า ถ้าจะลดหนึ่งในสามให้ลด เป็นโทษจำคุกตลอดชีวิต
 กรณีดังกล่าวนี้คงจะได้มีคำตอบหรือการค้นคว้ากันต่อไป ในขั้นนี้
 ผู้บรรยายจะงดการกล่าววิจารณ์ในข้อนี้เสีย

2. การลดโทษจำคุกตลอดชีวิต

มาตรา 53 บัญญัติว่า ในการลดโทษจำคุกตลอดชีวิต ไม่ว่าจะ
 เป็นการลดมาตราส่วนโทษหรือลดโทษที่จะลง ให้เป็นโทษจำคุกตลอดชีวิต
 เป็นโทษจำคุกห้าสิบปี

ตามเนื้อหาของมาตรา 53 นี้ ไม่มีปัญหาต่ออย่างใด กล่าวคือ
 ในการลดโทษจำคุกตลอดชีวิตนั้น เปลี่ยนโทษดังกล่าวเป็นปริมาณตัวเลข
 50 ปีเสียก่อน แล้วจึงคำนวณขอลดลงไปตามที่ลงโทษ หรือตาม
 ระยะเวลาโทษต่อไปแล้วแต่กรณีว่าจะลดจากโทษที่จะลงหรือลดระยะเวลาโทษ